

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การจัดการศึกษาของประเทศจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต มีความคล่องตัวและยืดหยุ่นที่จะรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสร้างเสริมให้ระบบการศึกษามีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาลของระบบการศึกษา ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา และมาตรา ๒๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษาโดยเฉพาะให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งเป็นวิชาชีพชั้นสูงให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน จึงสมควรมีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ จ. ด้านการศึกษา (๓) ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุความมุ่งหมายของการพัฒนาการศึกษาของประเทศ จำเป็นต้องกำหนดให้ครู
มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้
ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๓) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
- (๔) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒
- (๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

และที่แก้ไขเพิ่มเติม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสภาการศึกษา คณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา และเลขาธิการสภาการศึกษา

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ขัด
หรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษา” หมายความว่า การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์อย่างเป็นองค์รวม
ทั้งด้านความรู้ สติปัญญา ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะที่ดี เพื่อก่อให้เกิดสมรรถนะ ความเจริญงอกงาม
และการดำรงอยู่ของบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพชั้นสูงซึ่งทำหน้าที่หลักในสถานศึกษา
ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน ตลอดจนเฝ้าอำนวยความสะดวก ส่งเสริมและพัฒนา
การเรียนรู้ของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้และมีสมรรถนะด้านต่าง ๆ แต่ไม่หมายความ
รวมถึงผู้สอนในระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่า

“ผู้สอน” หมายความว่า ครูและอาจารย์ในสถานศึกษา รวมถึงปราชญ์ชาวบ้าน
หรือผู้ประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ซึ่งมีชุดความรู้ชุดประสบการณ์ ที่สามารถถ่ายทอด
บ่มเพาะ ฝึกฝน ส่งเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียน

“ศึกษานิเทศก์” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพชั้นสูงซึ่งทำหน้าที่ในเทศ ให้คำปรึกษา
แนะนำ กระตุ้น ประเมิน ให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ ความตระหนัก มีทักษะในการบริหาร
จัดการ การจัดการเรียนรู้และวิชาการ รวมทั้งร่วมกับสถานศึกษาสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประเมินผลการจัดการศึกษา

“ผู้บริหารสถานศึกษา” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพชั้นสูงซึ่งทำหน้าที่หัวหน้า
ในสถานศึกษาของรัฐ มีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักในการบริหารสถานศึกษาและเป็นผู้บังคับบัญชา
ของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาดังกล่าว

“บุคลากรทางการศึกษา” หมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือสนับสนุนการดำเนินการ
จัดการศึกษาในหน่วยงานการศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้
วิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มีหน้าที่
และอำนาจหรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

“สถานศึกษาของรัฐ” หมายความว่า สถานศึกษาที่หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นหรือเป็นผู้บริหารจัดการ

“กลุ่มโรงเรียน” หมายความว่า การรวมสถานศึกษาของรัฐระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรทางการศึกษาและบุคลากรร่วมกัน
ภายในกลุ่มโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึง
ประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา
และเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับ ดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล
และการประกันคุณภาพการศึกษา

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้วย

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

“กระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า กระทรวงที่มีหน่วยงานของรัฐจัดการศึกษา หรือจัดให้มีสถานศึกษาขึ้นในสังกัด

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา

มาตรา ๖ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนา ศักยภาพพลเมืองของประเทศให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจ และตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีทักษะ การเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สร้างสรรค์ ที่สอดคล้องและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก มีโอกาสพัฒนาความถนัดของตนให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีความเป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และสังคมโลกได้อย่างผาสุก และสามารถสร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคมที่พึงประสงค์ เท่าเทียม และเป็นธรรมได้

มาตรา ๗ การจัดการศึกษาของชาติให้ยึดหลักดังต่อไปนี้

(๑) หลักการพัฒนา ฝึกฝน อบรม และบ่มเพาะให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ดี ก่อเกิดเป็นสมรรถนะที่นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงานได้อย่างบูรณาการกัน

(๒) หลักการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๓) หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนของสังคม

(๔) หลักการกระจายอำนาจเพื่อความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ และควมมีเสรีภาพทางวิชาการของสถานศึกษา

(๕) หลักธรรมาภิบาลของครู ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาในความรับผิดชอบต่อผู้เรียนและสังคม

(๖) หลักการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้นำที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้

(๗) หลักการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๘ นอกจากการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ แล้ว รัฐต้องส่งเสริมการจัดการศึกษา และจัดให้มีความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้บุคคลทุกช่วงวัย และทุกอาชีพ ใฝ่ใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตามอาชีพของตน หรืออาชีพอื่น หรือความรู้อื่นใดที่ตนสนใจ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก หรือเกิดความเชี่ยวชาญในความรู้ที่ตนสนใจหรือตามความถนัดของตน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการดำรงชีวิตและประโยชน์ต่อสังคม

หมวด ๒

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๙ บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิด จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

มาตรา ๑๐ ให้รัฐจัดให้มีการจัดการศึกษาแก่บุคคลซึ่งมิได้เข้ารับการศึกษ ให้เหมาะสมตามช่วงวัย โดยอาจเปลี่ยนแปลงระยะเวลาและเป้าหมายของแต่ละช่วงวัย ให้เหมาะสมกับอายุของผู้เรียนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยจะจัดการเรียนรู้ ที่เน้นเป้าหมายเพื่อการประกอบอาชีพโดยตรงด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑ บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการตามวรรคหนึ่ง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบ ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา ๑๒ ให้เป็นหน้าที่หรือสิทธิของรัฐ เอกชน และบุคคลดังต่อไปนี้
ในการจัดการศึกษา

(๑) บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือผู้ซึ่งอยู่ในความปกครองของตน
ได้รับการดูแลและพัฒนาจนบรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ และให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแนะนำ ให้ความรู้ สนับสนุน ช่วยเหลือ
และให้การอุดหนุน เพื่อให้เด็กได้อยู่ใกล้ชิดกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

(๒) บุพการีหรือผู้ปกครองมีสิทธิจัดการศึกษาให้แก่ผู้สืบสันดานหรือผู้ซึ่งอยู่ใน
ความปกครองของตนได้ โดยจะจัดโดยลำพังหรือร่วมกันจัดก็ได้

(๓) เอกชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล มีสิทธิจัดการศึกษา
ภายใต้การกำกับ สนับสนุน ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกจากรัฐและองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น และให้รัฐจัดให้มีเงินอุดหนุนแก่ผู้เรียนให้เพียงพอต่อการเข้ารับการศึกษาได้
ตามที่กฎหมายกำหนด

(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย และมีหน้าที่
จัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้
ในการดำเนินการดังกล่าว หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตหรือพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ติดกันหรือใกล้เคียงกันอาจร่วมกันจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตหรือพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวได้

(๕) รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัด
การศึกษาดังกล่าว

(๖) ผู้บรรลุนิติภาวะ นิติบุคคล และบิดามารดาหรือผู้ปกครองซึ่งมีบุตร
หรือผู้ซึ่งอยู่ในความปกครองยังอยู่ในวัยเรียนทุกคน มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อุดหนุน
และให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตามกำลังความสามารถของตน โดยเฉพาะบิดามารดา
หรือผู้ปกครอง ให้มีหน้าที่พัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งอยู่ในความดูแล
ของตนด้วย

(๗) ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาหรือมีอุปกรณ์หรือสถานที่ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา
ให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือ และอำนวยความสะดวกแก่การจัดการศึกษาของผู้มีหน้าที่หรือสิทธิ
ในการจัดการศึกษา

(๘) ให้เอกชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคลมีสิทธิจัดการศึกษา
และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดให้มีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้
รวมถึงให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพ ร่วมมือในการฝึกอาชีพ และสนับสนุนทรัพยากร
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยกระดับผู้เรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญ

ความในวรรคหนึ่งไม่เป็นการตัดสิทธิบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นใดที่จะจัดการศึกษา
ในระดับใดตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๓ การจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ (๒) ให้กระทำได้เมื่อได้แจ้ง
ให้กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดทราบ แต่การจัดการศึกษานั้น
ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์หรือขัดแย้งต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแนะนำ ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ (๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่หลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว จะกำหนดให้ต้องขออนุญาตเพื่อดำเนินการใดมิได้ และในการติดต่อระหว่างผู้จัดการศึกษากับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสามารถติดต่อผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้

ในกรณีที่ปรากฏว่าการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ (๒) มิได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมีอำนาจสั่งให้ผู้จัดการศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือสั่งระงับการจัดการศึกษานั้นได้ แต่ในกรณีที่สั่งระงับการจัดการศึกษา ต้องกำหนดมาตรการรองรับผู้เรียนให้สามารถเรียนต่อ ในสถานศึกษาหรือได้รับการศึกษาด้วยวิธีการอื่นใดที่สมควรด้วย

การอุดหนุนการจัดการศึกษาตามมาตรา ๑๒ (๒) ต้องคำนึงถึงความทัดเทียมกันระหว่างผู้เรียนซึ่งเรียนอยู่ในสถานศึกษากับผู้เรียนซึ่งเรียนตามมาตรา ๑๒ (๒) ด้วย

มาตรา ๑๔ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของรัฐต้องอยู่บนพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) มีความเป็นอิสระในการบริหารสถานศึกษาและการกำหนดวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ โดยต้องอยู่ในความรับผิดชอบและบังคับบัญชาของผู้บริหารสถานศึกษา

(๒) วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดตาม (๑) ต้องกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนในสถานศึกษานั้น วิถีชีวิตของสังคม และพัฒนาการของเทคโนโลยีและของโลก และต้องจัดให้มีระบบการดูแล ติดตาม และช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาได้เต็มศักยภาพ

(๓) แนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนและศักยภาพที่ไม่เท่ากันของผู้เรียน และสามารถปรับเปลี่ยนให้ทันกับแนวทางใหม่ได้

(๔) ในแต่ละสถานศึกษาต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนการบริหารจัดการและดำเนินงานอื่นที่มีใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามจำนวนที่จำเป็นและเหมาะสม ในกรณีที่สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน จะมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวร่วมกันทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

(๕) ในการบริหารจัดการสถานศึกษาในแต่ละแห่ง ให้ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของครูทั้งหมดของสถานศึกษานั้นด้วย

(๖) สถานศึกษาต้องมีทรัพยากรการเรียนรู้อันได้แก่ อุปกรณ์ที่จำเป็น ครู และกำลังคนที่ครบถ้วน ในกรณีจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้สถานศึกษาสามารถใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกันได้

(๗) ต้องจัดให้มีระบบการจ่ายค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมสำหรับครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาห่างไกล ทุรกันดาร พื้นที่เสี่ยงภัย หรือการปฏิบัติงานที่ยากลำบาก สำหรับครูหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนตาม (๔) บรรดาที่มีภาระเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้กำลังคนร่วมกันตาม (๖) หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากการจัดกระบวนการเรียนรู้

(๘) ต้องจัดให้คนพิการหรือบุคคลซึ่งมีความต้องการจำเป็นพิเศษตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดได้รับโอกาสเข้าเรียนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาเดียวกับผู้เรียนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อการพัฒนาให้เต็มศักยภาพสูงสุด

ของแต่ละบุคคล โดยจะแยกเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดให้มีระบบพิเศษขึ้นเป็นการเฉพาะ
ในสถานศึกษาก็ได้ แต่ต้องมีเป้าหมายให้ผู้เรียนดังกล่าวสามารถเข้าเรียนร่วมกับผู้เรียนทั่วไป
ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(๙) ในกรณีที่ไม่สามารถจัดบุคลากรพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาของรัฐใด
จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ ได้อย่างมีคุณภาพ
หรือมีเหตุอันสมควรอื่นใดที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด จะรวมสถานศึกษาของรัฐเข้าด้วยกันก็ได้
โดยรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกในการเดินทางและให้ความช่วยเหลือ
ด้านอื่นแก่ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องได้
ตามความจำเป็นตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(๑๐) การเลื่อนวิทยฐานะหรือเลื่อนตำแหน่งของครู ให้พิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน
ที่สะท้อนพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ และความสามารถในความเป็นครู

(๑๑) ต้องมีมาตรการป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐสั่งการหรือมอบหมายกิจกรรม
หรือโครงการใด ๆ อันจะทำให้ครูไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หลักได้เต็มกำลังความสามารถหรือทำให้ผู้เรียน
ไม่มีเวลาเพียงพอในการเรียน

(๑๒) ต้องมีมาตรการในการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของแต่ละ
สถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและสามารถดำเนินการให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖
ได้อย่างสมบูรณ์

ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงเจ้าสังกัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการ
ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และเสนอแนะให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๕ กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษา
เฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐาน
การศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ (๖) ประชาชน
ซึ่งมีภูมิภานาหรือประกอบอาชีพหรือธุรกิจในจังหวัดใด อาจรวมตัวกันเป็นคณะบุคคล
เพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ เสนอแนะ อุดหนุน หรือให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาในจังหวัดนั้นหรือจังหวัดใกล้เคียงได้

คณะบุคคลตามวรรคหนึ่งอาจจัดตั้งเป็นสมัชชา สภา กลุ่ม หรือหมู่คณะที่เรียกชื่อ
อย่างอื่นได้

เมื่อมีการรวมตัวกันเป็นคณะบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะบุคคลดังกล่าว
แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้เลขาธิการและหน่วยงานของรัฐ
ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทราบ เพื่อให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการดำเนินการจัดการศึกษาและการจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติ
ตามมาตรา ๙๔ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ
ของคณะบุคคลตามวรรคหนึ่งประกอบการพิจารณาด้วย

การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการบริจาคให้แก่สถานศึกษาผ่านทางคณะบุคคลดังกล่าว ให้ได้รับการลดหย่อนภาษีอากรหรือหักเป็นรายจ่ายตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๗ ในการจัดการศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้ารัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าทำให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจะประหยัดและมีประสิทธิภาพดีกว่าการดำเนินการเอง รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสนับสนุนเงินหรือทรัพย์สินให้แก่ผู้เรียนหรือสถานศึกษาของเอกชนแทนการจัดการศึกษาเองก็ได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน หรือกระตุ้นให้เกิดการศึกษา เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นสิทธิของเอกชน ไม่ว่าจะบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ที่จะจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและการเรียนรู้ รวมตลอดทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจะแยกกันดำเนินการหรือร่วมมือกันก็ได้ และรัฐอาจให้ประโยชน์ทางภาษีอากรหรือประโยชน์อื่นใดแก่เอกชนดังกล่าวได้

หมวด ๓ ระบบการศึกษา

มาตรา ๑๙ การจัดการศึกษามีสองแบบ ดังต่อไปนี้

- (๑) การศึกษาในระบบ
- (๒) การศึกษาตามอัธยาศัย

มาตรา ๒๐ การศึกษาในระบบ ได้แก่ การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตรระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

การศึกษาในระบบตามวรรคหนึ่ง อาจจัดให้ผู้เรียนได้เรียนในลักษณะที่ยืดหยุ่น โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล รวมทั้งเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการจัดการศึกษาในระบบอย่างทั่วถึงเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพทัดเทียมกัน

มาตรา ๒๑ การศึกษาในระบบ มีดังต่อไปนี้

- (๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่
  - (ก) การศึกษาระดับปฐมวัย

- (ข) การศึกษาระดับประถมศึกษา
- (ค) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- (ง) การศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- (๒) การศึกษาอุดมศึกษา ได้แก่
  - (ก) การศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
  - (ข) การศึกษาระดับอนุปริญญา
  - (ค) การศึกษาระดับปริญญา

มาตรา ๒๒ ให้มีการศึกษาภาคบังคับตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ

มาตรา ๒๓ การศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ การจัดการศึกษาด้วยวิธีการใด ๆ เพื่อให้บุคคลเรียนรู้ในเรื่องที่ตนสนใจได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นวิธีการส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น หรือวิธีการอื่นใด ที่มีใช่เป็นการบังคับ ที่จะเอื้ออำนวยให้บุคคลมีช่องทางในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และสะดวก และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยง่ายโดยไม่มีภาระค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร สามารถเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างกว้างขวางรู้เท่าทันพัฒนาการของโลกอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองและเกิดประโยชน์ต่อสังคม

หมวด ๔

หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

ส่วนที่ ๑

หลักสูตร

มาตรา ๒๔ เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ การจัดทำหลักสูตรต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและความเหมาะสมของสถานศึกษา รวมทั้งต้องมีการเชื่อมโยงกันทุกระดับและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

มาตรา ๒๕ ให้มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา เพื่อเป็นกรอบและทิศทางสำหรับสถานศึกษาหรือหน่วยงานใช้ในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานต่อผู้เรียน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ ต้องดำเนินการพัฒนาหลักสูตรทุกหกปี

มาตรา ๒๖ หลักสูตรต้องมีความยืดหยุ่นให้ผู้เรียนสามารถเลือกหรือเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ได้ตามความถนัดและความพร้อมหรือตามความประสงค์ของผู้เรียน โดยนำหน่วยกิตที่สะสมจากการเรียนในรูปแบบหนึ่งมาต่อยอดการเรียนอีกรูปแบบหนึ่งหรืออีกสาขาหนึ่งได้

มาตรา ๒๗ การจัดหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายต้องเป็นหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตรงกับความถนัดและความสนใจของตนเองและสามารถเปลี่ยนสาขาได้สองครั้งในช่วงปีแรก

มาตรา ๒๘ สถานศึกษาอาจจัดให้มีหลักสูตรของสถานศึกษานั้นเป็นการเฉพาะได้ หรืออาจร่วมกับสถานศึกษาอื่น ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภาคเอกชนในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษานั้นได้ แต่หลักสูตรดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการนโยบายมอบหมายแล้ว

การไม่ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุแสดงได้ว่าหลักสูตรนั้นไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ ได้ หรือจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการศึกษาของผู้เรียนหรือต่อสังคมหรือต่อประเทศ

ส่วนที่ ๒ การจัดการเรียนรู้

มาตรา ๒๙ การจัดการเรียนรู้ต้องจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการคิด การปฏิบัติ การได้รับคำปรึกษาชี้แนะ การนำความรู้ไปใช้ การถอดบทเรียน การสะท้อนคิด รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ การทำงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เกิดแรงบันดาลใจ เกิดทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ค้นพบศักยภาพของตนเอง สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ได้ตามความถนัดของตน

การจัดการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนรู้ และช่วยในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะของการคิดขั้นสูง ซึ่งประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงระบบ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดแก้ไขปัญหา

มาตรา ๓๐ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จัดเนื้อหาสาระ ในด้านอัตลักษณ์ตนเอง ครอบครั้ว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิต มีสมรรถนะตามหลักสูตรสถานศึกษา มีทักษะเกี่ยวกับอาชีพและเรียนรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

มาตรา ๓๑ การจัดการเรียนรู้อาจจัดในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา หรือจัดด้วยวิธีการอื่นใดตามการเปลี่ยนแปลงของโลกและคำนึงถึงความต้องการความประสงค์ของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามความถนัดของตนได้

มาตรา ๓๒ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้สอนใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการในห้องเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถจัดการศึกษา

อบรมพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เลือกสรรภูมิปัญญาหรือวิทยาการ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยมุ่งคุณภาพผู้เรียน และไม่กระทบต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน

มาตรา ๓๓ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต้องพัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนให้ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสนใจของผู้เรียน

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความพร้อมหรือตามความประสงค์ได้ครบถ้วน ให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนไปศึกษา ณ สถานศึกษาอื่นหรือศึกษาด้วยวิธีอื่นใดตามที่ตนต้องการ และเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา หรือจากประสบการณ์นอกสถานศึกษามาใช้ในสถานศึกษาได้

ให้หน่วยงานที่เป็นผู้กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ดำเนินการ ส่งเสริมหรือให้สถานศึกษาดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้โดยเร็ว

ส่วนที่ ๓

การประเมินผลการเรียนรู้

มาตรา ๓๕ การประเมินผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน การประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งอยู่บนหลักการที่สำคัญว่า การประเมินเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย สร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา ในช่วงเวลาที่เหมาะสม มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงและนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ การประเมินผลการเรียนรู้บูรณาการอยู่ในกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการประเมินเน้นการรวบรวมหลักฐานการเรียนรู้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านสมรรถนะเฉพาะและสมรรถนะหลัก เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนดำเนินการทั้งการประเมินเพื่อพัฒนาและการประเมินเพื่อสรุปผล ด้วยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัยและความต้องการจำเป็นของผู้เรียน

มาตรา ๓๖ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้มุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งในขณะเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนมาใช้ในการพัฒนาตนเอง และเพื่อให้ครูได้ข้อมูลสำหรับปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

การประเมินผู้เรียนเพื่อกำกับ ติดตาม หรือการประเมินคุณภาพการศึกษา ในระดับชาติ ต้องกระทำอย่างสอดคล้องกับความมุ่งหมาย วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ และหลักสูตร ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ ให้สถานศึกษาประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและระบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายของสถานศึกษาโดยอาจเปรียบเทียบกับผลการประเมินของสถานศึกษาอื่นเพื่อยกระดับตนเอง

มาตรา ๓๘ การประเมินมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อรับรองคุณวุฒิให้เป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร ระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

มาตรา ๓๙ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดทักษะความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง และครูใช้เป็นข้อมูลในการแนะแนวผู้เรียน ในการเลือกเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษา

มาตรา ๔๐ ให้สถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้และประเมินผลจัดให้มีระบบคลังข้อมูลหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับของประเทศไทย รวมทั้งสร้างระบบและกลไกสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเพื่อเทียบเคียงหรือเทียบโอนและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองด้วยความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน การเรียนรู้ และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลาโดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

มาตรา ๔๑ การนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ในระบบคลังข้อมูลหน่วยกิตตามมาตรา ๔๐ มาใช้เพื่อเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ที่ได้รับจากการศึกษาตามมาตรา ๑๙ (๑) หรือ (๒) จากระบบเดียวกันแต่ต่างสถานศึกษา หรือจากการศึกษาแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่ง หรือจากต่างประเทศ หรือจากการศึกษาตามมาตรา ๑๒ (๒) เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษา หรือการรับรองระดับการศึกษาต่างสถานศึกษาหรือต่างแบบได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ การเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียนรู้ ให้ดำเนินการดังนี้

- (๑) การเทียบเคียงเพื่อขอวุฒิการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการเรียนรู้
- (๒) การเทียบเคียงเพื่อขอวุฒิการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาอาชีวะนั้น ๆ
- (๓) การเทียบโอนผลการเรียนรู้เพื่อเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา ให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษานั้น ๆ

หมวด ๕
การบริหารและการจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑
การบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๓ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกระทรวงศึกษาธิการในการจัดการศึกษา รวมทั้งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา ๔๔ การจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด แต่จะต้องดำเนินการให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการและหน่วยงานภายใน ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เป็นไปอย่างมีเอกภาพและสามารถบูรณาการระหว่างส่วนราชการ และหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุความมุ่งหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ให้การบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๕ ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังราชการส่วนภูมิภาค เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

ส่วนที่ ๒
การบริหารและการจัดการศึกษาในราชการส่วนภูมิภาคและเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๔๖ การบริหารราชการและการจัดการศึกษาในราชการส่วนภูมิภาค ให้ยึดเขตจังหวัด

มาตรา ๔๗ ในแต่ละจังหวัดให้มีคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และกรรมการอื่น ทั้งนี้ องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ คณะกรรมการการศึกษาจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์แนวทางการจัดการศึกษาของจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการศึกษาแห่งชาติ

(๒) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท ประสานและส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานของรัฐ เอกชน และบุคคลหนึ่งบุคคลใด ที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

(๓) พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด

(๔) พิจารณาและให้ความเห็นชอบกรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดในการดำเนินงาน ในลักษณะตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) ให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของจังหวัด

(๖) กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) วางแผนการจัดการศึกษาและพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา

(๘) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็นเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กศจ.

มาตรา ๔๙ จังหวัดหนึ่งอาจกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาได้ตามที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการบริหารงานและการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตจังหวัด

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอาจเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงระดับและประเภทของการศึกษา จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม ขนาดและลักษณะของพื้นที่ในจังหวัด จำนวนนักเรียน และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่จัดการศึกษา เอกชน และบุคคล ในเขตพื้นที่การศึกษา ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๓

การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ จัดให้มีสถานศึกษาของรัฐเพื่อจัดการศึกษาให้เพียงพอ มีสภาพและสิ่งแวดล้อมและสภาวะที่ปลอดภัย โดยคำนึงถึงจำนวนและสภาพของผู้เรียน ระยะทางหรือการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ประกอบกับจำนวนสถานศึกษาของภาคเอกชนชั้นที่มีอยู่แล้ว

สถานศึกษาของรัฐตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการศึกษา ที่จะจัดให้มีขึ้น โดยต้องมีสถานที่ อุปกรณ์ในการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาที่ครบถ้วนตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีประกอบกันด้วย

อุปกรณ์ในการศึกษาตามวรรคสอง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี หรือห้องปฏิบัติการ สถานศึกษาของรัฐอาจร่วมกันเป็นเจ้าของและใช้ร่วมกันได้ ไม่ว่าสถานศึกษานั้น จะเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดส่วนราชการเดียวกันหรือต่างกัน และให้มีอำนาจอนุญาตให้ผู้เรียน ที่เรียนตามมาตรา ๑๒ (๒) เข้าใช้ประโยชน์ได้ตามที่จำเป็นและสมควร

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรานี้ ซึ่งรวมถึง การจัดการศึกษา การบริหารสถานศึกษา การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการจัดการศึกษาร่วมกัน หรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างอื่น สถานศึกษาของรัฐตามวรรคหนึ่ง อาจร่วมกับสถานศึกษาของรัฐแห่งอื่น หรือรวมตัวกันเป็นกลุ่มโรงเรียนได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

สถานศึกษาของรัฐหรือกลุ่มโรงเรียนใดมีความพร้อมและผ่านเกณฑ์การประเมิน ความพร้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด อาจจัดตั้งเป็นสถานศึกษา ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลได้ ทั้งนี้ โดยให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๑ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและสถานศึกษาของรัฐ มีหน้าที่ในการส่งเสริม กระตุ้น อำนวยความสะดวก และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไป สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้โดยสะดวก โดยไม่มีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขใด ๆ ที่จะเป็นอุปสรรค ต่อการเรียนรู้หรือมีลักษณะเป็นการไม่เกื้อหนุนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การจัดระเบียบเพื่อความเรียบร้อยหรือความปลอดภัยหรือการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ตามความเหมาะสม มิให้ถือว่าเป็นข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคหรือมีลักษณะตามวรรคหนึ่ง

สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งอาจจัดให้มีระบบการวัดและประเมินผล สำหรับผู้ซึ่งประสงค์จะได้รับหนังสือรับรอง ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรรับรองความรู้ความสามารถ หรือนำไปสะสมเพื่อการรับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือปริญญาได้

มาตรา ๕๒ ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษา มีคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบแผนการบริหารงานของสถานศึกษา ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ติดตามดูแล หรือช่วยเหลือสถานศึกษาในการจัดการศึกษา และหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในระเบียบที่ออกตามวรรคสอง

องค์ประกอบ วิธีการได้มา คุณสมบัติ และการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้การทำหน้าที่มีลักษณะอาสาสมัครด้วยความสมัครใจ
- (๒) คำนึงถึงความเป็นอิสระของการบริหารจัดการสถานศึกษา ประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการสถานศึกษา
- (๓) มีรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาหลากหลายและสามารถปรับใช้ กับสถานศึกษาที่มีขนาด ลักษณะ วัตถุประสงค์ และความพร้อมที่แตกต่างกันได้
- (๔) องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนหรือองค์กรชุมชนในพื้นที่ ผู้แทนนักเรียน ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา หรือผู้แทนชุมชนในพื้นที่ ผู้แทนองค์กรทางศาสนา ผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครูในสถานศึกษาซึ่งมิใช่ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยจะมีผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมด้วยก็ได้
- (๕) เปิดโอกาสให้สถานศึกษาหลายสถานศึกษาสามารถมีคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันได้
- (๖) การได้มาต้องได้รับการปรึกษาหารือของบุคลากรในสถานศึกษา
- (๗) ให้กรรมการสถานศึกษาได้รับค่าตอบแทนและการสนับสนุนองค์ความรู้ที่จำเป็น ในการบริหารสถานศึกษาตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
- (๘) ให้เปิดเผยรายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาให้สาธารณะเข้าถึงได้ โดยสะดวก

องค์ประกอบ วิธีการได้มา คุณสมบัติ หน้าที่และอำนาจและการดำเนินงาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาตาม (๕) ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะต้องปรับปรุงระเบียบตามวรรคสอง ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นหรือข้อเสนอแนะของสถานศึกษาอย่างน้อยทุกห้าปี

มาตรา ๕๓ ในแต่ละจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมร่วมกัน ของประธานในคณะกรรมการสถานศึกษาตามมาตรา ๕๐ ทุกแห่งอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในจังหวัด รวมทั้งเสนอแนะนโยบาย หรือแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับจังหวัดของตน โดยอาจเชิญ หน่วยงานของรัฐ เอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นได้

ในการจัดประชุมตามวรรคหนึ่ง จังหวัดใดมีการตั้งคณะบุคคลตามมาตรา ๑๖ ให้เชิญคณะบุคคลดังกล่าวมาร่วมประชุมด้วย

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและคณะกรรมการนโยบายนำข้อเสนอแนะ จากที่ประชุมร่วมกันตามวรรคหนึ่งไปพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๕๔ ความเป็นอิสระของสถานศึกษาของรัฐตามมาตรา ๑๔ (๑) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด แต่หลักเกณฑ์ แนวทาง และเงื่อนไขดังกล่าวต้องกำหนดให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) มีความเป็นอิสระในการบริหารสถานศึกษา

- (๒) มีความเป็นอิสระในการจัดกระบวนการเรียนรู้
- (๓) มีความเป็นอิสระในการบริหารการเงินและการใช้จ่ายเงิน
- (๔) มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล

การกำหนดตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดให้แตกต่างกันสำหรับสถานศึกษาแต่ละระดับหรือแต่ละขนาดที่มีความพร้อมแตกต่างกันก็ได้

มาตรา ๕๕ ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรให้ไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปที่ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ จำนวนเงินขั้นต่ำดังกล่าวไม่รวมถึงงบประมาณสำหรับเป็นเงินเดือนหรือค่าจ้าง และค่าที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง

ในการกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการที่ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนคณะกรรมการนโยบาย และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษา ด้านการเงินหรือการคลัง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามที่ คณะกรรมการนโยบายเสนอ ด้านละหนึ่งคน

การกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐตามมาตราสอง ให้กำหนดตามขนาด ที่ตั้ง ประเภท และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา และให้พิจารณาทบทวน ทุกสามปี

นอกจากเงินขั้นต่ำในการจัดการศึกษาแล้ว ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอีกส่วนหนึ่งตามความจำเป็น เงินดังกล่าวหน่วยงานที่ได้รับ ต้องจัดสรรให้แก่สถานศึกษาทั้งหมด

มาตรา ๕๖ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษา อาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๕๕
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้สถานศึกษา
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อุดหนุน หรือความร่วมมือที่ได้รับตามมาตรา ๑๒ (๖)
- (๔) เงินที่ได้จากการจัดกิจกรรมหรือการให้บริการของสถานศึกษา
- (๕) เงินหรือผลประโยชน์อื่นที่สถานศึกษาได้รับ
- (๖) ดอกผลของรายได้

รายได้ตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นสิทธิของสถานศึกษาโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถานศึกษาตามมาตรา ๕๐ วรรคห้า ได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษา ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

มาตรา ๕๗ เงินรายได้ตามมาตรา ๕๖ ให้สถานศึกษานำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาและแก่ผู้เรียน ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน
- (๒) พัฒนาสถานศึกษา
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรวมทั้งค่าจ้างบุคลากรที่จำเป็น
- (๔) ช่วยเหลือผู้เรียนที่ยากไร้หรือจำเป็น
- (๕) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
- (๖)สวัสดิการของบุคลากรในสถานศึกษา
- (๗) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- (๘) ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคของสถานศึกษา
- (๙) ค่าใช้จ่ายอื่น

สัดส่วนการใช้จ่ายเงินในแต่ละรายการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่บุคลากรของสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษากำหนด ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดแนวทางและวิธีการการใช้จ่ายเงินเพื่อให้สถานศึกษาถือเป็นแนวปฏิบัติก็ได้

มาตรา ๕๘ สถานศึกษาของรัฐมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

รายได้ที่ได้รับจากการจัดหาผลประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นรายได้ตามมาตรา ๕๖

มาตรา ๕๙ ในกรณีจำเป็นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การจัดกระบวนการเรียนรู้และแก่ผู้เรียนในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษา คณะกรรมการนโยบายจะจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุที่ใช้จากรายได้ของสถานศึกษาตามมาตรา ๕๖ ขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับสถานศึกษาก็ได้ โดยระเบียบดังกล่าวต้องมีความยืดหยุ่น คล่องตัว โปร่งใส และก่อให้เกิดความเป็นอิสระแก่สถานศึกษา และอาจกำหนดให้สถานศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละพื้นที่มีระเบียบที่แตกต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็น หรือให้มีความแตกต่างกันระหว่างการจัดซื้อจัดจ้างจากรายได้ตามมาตรา ๕๖ (๑) และรายได้ตามมาตรา ๕๖ (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ก็ได้

ให้ถือว่าสถานศึกษาของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ระเบียบตามวรรคหนึ่งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐแล้วให้ใช้บังคับได้ แต่ในการให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระ ประสิทธิภาพ และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับการจัดการศึกษาของชาติเป็นสำคัญ

ส่วนที่ ๔

การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

มาตรา ๖๐ ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่จะดำเนินการ หรือจัดให้มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมตลอดทั้งส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือให้ภาคเอกชนหรือองค์กรที่มีใช้หน่วยงานของรัฐดำเนินการหรือจัดให้มีสถานศึกษาดังกล่าวอย่างทั่วถึงหรือให้มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาดังกล่าวในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ ความรู้ความชำนาญ สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องมุ่งเน้นให้เกิดทักษะและความชำนาญในการประกอบอาชีพ และต้องจัดให้มีอุปกรณ์ในการฝึกทักษะและมีตัวอย่างพอเพียง

มาตรา ๖๑ ในการจัดการศึกษาตามมาตรา ๖๐ จะกำหนดให้มีเป้าหมายเป็นสามระดับ อันได้แก่ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง เพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนและความต้องการกำลังคนของประเทศก็ได้ และในการจัดการศึกษาในแต่ละระดับดังกล่าวต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการหรือฝึกปฏิบัติจริงนอกเหนือจากการเรียนในสถานศึกษาด้วยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้จริงตามความต้องการของผู้ประกอบการหรือมีความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการได้เองอย่างมีประสิทธิภาพให้สถานประกอบการที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้รับผลประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีอากร และอาจได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๖๒ การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ สถานศึกษาอาจจัดในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน หรือวิธีการอื่นใดตามการเปลี่ยนแปลงของโลกและตามความต้องการของผู้เรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวต้องมีหลักสูตรและวิธีการที่ผู้เรียนมีทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือมุ่งเน้นการฝึกทักษะอาชีพขั้นสูงได้ตามความถนัดของตน

การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ การจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ให้ผู้จัดให้มีการศึกษาจัดให้มีใบรับรองผลการศึกษาตามความเหมาะสมได้ เพื่อแสดงว่าผู้เรียนได้ผ่านการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน สำหรับการประกอบอาชีพ หรือสำหรับการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว สังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตนเอง

มาตรา ๖๓ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัด ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว สามารถประสานความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรและบุคลากร

ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตอบสนองต่อการพัฒนากำลังคนหรือตลาดแรงงานของจังหวัดหรือประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้มีการรวมกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดเพื่อบูรณาการจัดการ อาชีวศึกษา ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงระดับ ประเภทและกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวนสถานศึกษา อาชีวศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม ขนาดและลักษณะของพื้นที่ จำนวนนักเรียน และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานของกลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศดังกล่าว

ส่วนที่ ๕

การบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๖๔ การจัดการอุดมศึกษาเป็นหน้าที่หรืออำนาจของหน่วยงานใด ให้เป็นไปตามที่มีกฎหมายกำหนด แต่การจัดการดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และการกำหนดวิธีการคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรีต้องคำนึงถึงและสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน

มาตรา ๖๕ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องมีความเป็นอิสระ โดยการบริหารสถานศึกษาดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ส่วนที่ ๖

การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๖๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการศึกษาปฐมวัยและมีสิทธิ จัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการ ภายในท้องถิ่น

มาตรา ๖๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความพร้อมและประสงค์จะจัดการศึกษา ในระดับที่สูงกว่าการจัดการศึกษาปฐมวัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๗

การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน

มาตรา ๖๘ การจัดการศึกษาของเอกชน ให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม ประเมินคุณภาพ และมีมาตรฐานการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

ให้สถานศึกษาของเอกชนมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีอากร การยกเว้นภาษี การลดอัตราภาษี หรือได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรอื่นตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมาย ภาษีอากรอื่นหรือประโยชน์อื่นใด

มาตรา ๖๙ ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการให้สถานศึกษาของเอกชนจัดให้ครูได้รับ เงินเดือน ค่าตอบแทน เงินหรือสิทธิประโยชน์อื่นให้สอดคล้องกับครูของสถานศึกษาของรัฐ ที่จัดการศึกษา ในระดับดังกล่าว ทั้งนี้ ให้รัฐจัดให้มีเงินอุดหนุนแก่ครูของสถานศึกษาของเอกชนเป็นการเพิ่มเติมได้ ตามความเหมาะสม

มาตรา ๗๐ ให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นแหล่งเรียนรู้ในเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียน มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริง รวมถึงลดทั้งการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ในด้านอื่น โดยรัฐอาจใช้การลดหย่อนภาษีอากร การลดอัตราภาษี หรือให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษี อากรอื่นตามประมวลรัษฎากรหรือกฎหมายภาษีอากรอื่นหรือประโยชน์อื่นใดเป็นมาตรการในการจูงใจ

มาตรา ๗๑ ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา ๖๘ เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการ บริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๒ ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของเอกชนในด้านการศึกษา

ให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา ๗๓ รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน ด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

มาตรา ๗๔ การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐ จังหวัด เขตพื้นที่ การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด หรือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

หมวด ๖

การประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๗๕ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรม ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา การประเมินและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จะดำเนินการโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษาก็ได้

มาตรา ๗๖ ให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพ ภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดอื่นที่เกี่ยวข้อง

ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๗ กระทรวงเจ้าสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยมีการจัดทำ รายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

มาตรา ๗๘ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา โดยศึกษานิเทศก์หรือหน่วยงานผู้ประเมินภายนอกซึ่งได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศทุกสามปี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรหรือนำหลักสูตรของต่างประเทศ มาปรับใช้โดยได้รับการอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สถานศึกษานั้น จัดให้มีการประเมินภายนอกโดยหน่วยงานผู้ประเมินภายนอกจากต่างประเทศซึ่งได้รับการรับรอง จากกระทรวงศึกษาธิการ ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา การประเมินของหน่วยงานผู้ประเมินภายนอกนั้น

การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ศึกษานิเทศก์หรือหน่วยงาน ผู้ประเมินภายนอกซึ่งได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ ประเมินผลการจัดการศึกษา โดยนำผล

การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามาใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก และให้นำผลการประเมินดังกล่าวเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา และสาธารณสุข

ในกรณีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้ศึกษานิเทศก์หรือหน่วยงานผู้ประเมินภายนอกดังกล่าวรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาทราบ เพื่อให้สถานศึกษานั้นปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๗๙ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

มาตรา ๘๐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่จัดการศึกษากำหนดมาตรการในการกำกับแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนสถานศึกษาในสังกัดให้สามารถพัฒนาและมีคุณภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีศึกษานิเทศก์ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินการของสถานศึกษา

มาตรา ๘๑ กระทรวงเจ้าสังกัดหรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่มีศึกษานิเทศก์หรือมีแต่จำนวนศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอ ให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาหรือด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ประเมินคุณภาพภายนอก

หมวด ๗

ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๘๒ ให้มีองค์กรวิชาชีพครู มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่และอำนาจกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษา

การจัดตั้ง การเป็นสมาชิก การบริหาร และการดำเนินการขององค์กรวิชาชีพครูตามวรรคหนึ่ง และหน้าที่และอำนาจอื่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ให้ใช้บังคับแก่บุคคลที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย วิทยากรพิเศษที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และผู้สอนในระดับอุดมศึกษา

มาตรา ๘๓ ให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ทำหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปยังราชการส่วนภูมิภาค เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๘๔ ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์
เกื้อกูลอื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสม
กับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา
ของรัฐ ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่น ตามที่กำหนดในกฎหมาย
ว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๘๕ การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ
เงินประจำตำแหน่ง และค่าตอบแทนอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด โดยให้ประเมิน
จากผลการปฏิบัติงานและการสอนตามปกติ และไม่เป็นภาระของผู้รับการประเมินเกินสมควร

มาตรา ๘๖ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนาครูโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรนวัตกรรม การร่วมมือระหว่างครู
เพื่อพัฒนานวัตกรรมการสอน และร่วมมือกันแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

หมวด ๘

ทรัพยากร กองทุน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ ๑

ทรัพยากร

มาตรา ๘๗ ให้สถานศึกษาของรัฐระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชน ซึ่งมีความรู้
ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้
ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และสนับสนุนการจัดการศึกษา

สถานศึกษาเป็นแหล่งศูนย์กลางในการให้บริการด้านวิชาการ อาคารสถานที่ และอื่น ๆ

ส่วนที่ ๒

กองทุนเพื่อการศึกษา

มาตรา ๘๘ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานที่มีความสำคัญสูงสุด
ต่อการพัฒนาการศึกษา ที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้

- (๑) จัดตั้งกองทุนกักยืมดอกเบี้ยต่ำให้สถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้
- (๒) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษาของรัฐและเอกชน

(๓) จัดตั้งกองทุนส่งเสริมครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา
ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุน งานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น
และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ
การจัดตั้งกองทุนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนที่ ๓

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา

มาตรา ๘๙ รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็น
ต่อการรับส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม การสื่อสารดิจิทัล อินเทอร์เน็ต
และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา

มาตรา ๙๐ ให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษานำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการจัดการศึกษา มาใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อม
และอำนวยความสะดวกการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพให้สามารถจัดการศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา โดยคำนึงถึง
ความแตกต่างระหว่างบุคคล

มาตรา ๙๑ ให้รัฐจัดให้มี ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้
แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ ในรูปแบบสื่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผู้เรียน ครู และส่งเสริมการศึกษา
และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร
ทั้งด้านผู้ผลิต ผู้ดูแล และผู้ใช้ประโยชน์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ
และทักษะในการผลิต การดูแล รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

มาตรา ๙๒ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้มีข้อมูล
รายบุคคลของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน
และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกระบบการศึกษา และข้อมูลอื่นตามรายการ
ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา
ตามมาตรา ๘๙ การจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษา และการบริหารจัดการการศึกษาของชาติ

ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับข้อมูลในระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศตามวรรคหนึ่ง ตามรายการ มาตรฐานข้อมูล มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล วิธีการ
และระยะเวลาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ซึ่งต้องรวมถึงข้อมูลรายรับรายจ่ายของสถานศึกษาด้วย

ให้สำนักงานมีอำนาจเข้าถึงและใช้ข้อมูลตามวรรคหนึ่งและวรรคสองในการปฏิบัติหน้าที่
ของสำนักงาน และกระทรวงศึกษาธิการต้องยินยอมให้หน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาหรือเกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาเข้าถึงข้อมูล และมีอำนาจส่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานอื่นที่จำเป็นต้องใช้ที่มีใช้
เพื่อการพาณิชย์ได้ตามที่เห็นสมควร แต่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่จะกระทบต่อสิทธิในความเป็นส่วนตัว
ส่วนตัวของบุคคลมิได้

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ระบบที่สอดคล้องและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้กับระบบที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ใช้กันอยู่

มาตรา ๙๓ ให้กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เกี่ยวกับสถานศึกษา คุณภาพการศึกษา ทางเลือกและโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับต่าง ๆ และการดำเนินการในด้านอื่นที่จำเป็น

การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความครอบคลุม ถูกต้อง เชื่อถือได้ และอย่างน้อยต้องมีรายการข้อมูลตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด แต่จะกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลมิได้

หมวด ๙

แผนการศึกษาแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑

แผนการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๙๔ ให้สำนักงานจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา แล้วเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้วให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้วขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติต่อไป

ภายใต้บังคับมาตรา ๙๖ แผนการศึกษาแห่งชาตินั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ตลอดไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการให้ยกเลิก

หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติและวิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ซึ่งเกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๙๕ ในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และยุทธศาสตร์ชาติ และต้องคำนึงถึง

(๑) เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา

(๒) ปัจจัยทางด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศและของโลก

(๓) สถานการณ์และผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษาของประเทศ

(๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๕) ข้อเสนอและข้อคิดเห็นที่เกิดจากการรับฟังความคิดเห็น

แผนการศึกษาแห่งชาติอย่างน้อยต้องมีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องการให้เด็กทุกคน และประชาชนได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ การส่งเสริมให้มีการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะ ตามกฎหมายกำหนด การจัดให้มีการบูรณาการและความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และภาคประชาสังคม ในการจัดการศึกษาทุกระดับ การทำหน้าที่ของรัฐ ในการให้การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และอุดหนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่จะทำให้การศึกษามีคุณภาพ

มาตรา ๙๖ ให้มีการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติทุกห้าปี แต่ในกรณีมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายจะมีมติ ให้ทบทวนความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๙๔ และมาตรา ๙๕ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาทบทวน ความเหมาะสมของแผนการศึกษาแห่งชาติตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๗ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ และสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงบประมาณหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณต้องจัดสรร งบประมาณให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและการจัดสรรงบประมาณตามวรรคสองที่ไม่เป็นไปตาม แผนการศึกษาแห่งชาติจะกระทำมิได้

ส่วนที่ ๒

แผนปฏิบัติการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๙๘ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและสำนักงาน ร่วมกันจัดทำ แผนปฏิบัติการรายปีเป็นระยะเวลาทุกสี่ปี ในกรณีที่มีปัญหาไม่อาจตกลงกันได้ ให้เสนอ คณะกรรมการนโยบายเพื่อวินิจฉัย เมื่อได้จัดทำแผนปฏิบัติการรายปีดังกล่าวและได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการนโยบายแล้วให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ทุกปีก่อนเสนอคำขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อสำนักงบประมาณ ให้ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง หรือร่วมกันเพื่อปรับปรุงแผนปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับความจำเป็นและตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป แล้วดำเนินการต่อไปตามวรรคหนึ่ง

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการนั้น ในกรณีมีวงเงินจัดสรร ไม่เพียงพอ ให้จัดสรรให้ตามมติของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย

ส่วนที่ ๓

การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

มาตรา ๙๙ ให้สำนักงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ความก้าวหน้า และผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

(๒) ข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่ทำให้การจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

(๓) แนวทางการจัดการกับข้อจำกัดหรืออุปสรรคตาม (๒)

(๔) เรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

เพื่อมิให้เป็นภาระแก่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนเกินสมควร การประเมินผลการดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติให้ทำเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นตามระยะเวลาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย และเมื่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบแล้ว ให้เสนอรายงานดังกล่าวพร้อมทั้งข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตของคณะกรรมการนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา และวุฒิสภา และเปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๑๐๐ ให้สำนักงานใช้ประโยชน์จากข้อมูลรายรับรายจ่ายของสถานศึกษาตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง ในการดำเนินการให้มีการจัดทำรายงานบัญชีรายจ่ายด้านการศึกษาแห่งชาติเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร เพื่อรายงานผลการใช้จ่ายทรัพยากรด้านการศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และครัวเรือน รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์และปัญหาอุปสรรคในการใช้จ่ายทรัพยากรด้านการศึกษาของประเทศตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการนโยบาย และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

หมวด ๑๐

คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๑๐๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านคนพิการ ด้านบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ และด้านการเงินการคลัง หรือเศรษฐศาสตร์ ด้านละหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนจากภาคเอกชน ซึ่งสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ร่วมกันเสนอจำนวนหนึ่งคน และประชาชนซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือเป็นการทั่วไปว่าเป็นผู้ชำนาญการ ในภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวนหนึ่งคน

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

กรรมการตาม (๒) และ (๓) จะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนมิได้ เว้นแต่เป็นการมอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

กรรมการตาม (๔) ต้องมาประชุมด้วยตนเอง การมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวมาประชุมแทนอาจทำได้เป็นครั้งคราว แต่ไม่ทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นพ้นจากความรับผิดชอบตของคณะกรรมการนโยบายมีผลผูกพันส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการ การที่ส่วนราชการใดดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการนโยบาย ให้ถือว่าหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นกรรมการนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

การไม่เข้าร่วมประชุมไม่ว่าด้วยเหตุใด ไม่เป็นเหตุให้ไม่ต้องปฏิบัติตามความในวรรคห้า

มาตรา ๑๐๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย

มาตรา ๑๐๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้ถือว่าคณะกรรมการนโยบายประกอบด้วย กรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่และให้คณะกรรมการนโยบายปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้จนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการ เพื่อแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทน ตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ก่อนครบกำหนดตามวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวันก่อนครบกำหนดตามวาระ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกิน สองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๐๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๒

(๔) คณะกรรมการนโยบายมีมติให้ออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า สองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๕) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่

มาตรา ๑๐๕ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่หนึ่งหรือคนที่สองตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐๖ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

ตามมาตรา ๙๔

(๓) พิจารณาเสนอมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๔) เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเพื่อประกอบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะเกี่ยวกับแผนอัตรากำลังด้านการศึกษาที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

(๖) จัดให้มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและกำหนด มาตรการที่จะให้หน่วยงานของรัฐชี้ชวน ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าว

(๗) ติดตามดูแลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และแผนการศึกษา แห่งชาติ ในกรณีความปรากฏว่ามี การปฏิบัติหรือดำเนินการไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีและเปิดเผยให้ประชาชนทราบ แต่ในกรณีที่เห็นว่ามี การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ ให้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องภายใน เวลาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดก่อน หากมิได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ให้รายงานต่อ คณะรัฐมนตรีและเปิดเผยให้ประชาชนทราบ

(๘) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการสร้างนวัตกรรมในการศึกษาให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของโลกและความจำเป็นของประเทศ

(๙) พิจารณาเสนอแนะให้มี ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา ต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอแนะให้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์จากการทดลองตาม (๘)

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่ คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบข้อเสนอนี้ตาม (๘) แล้ว คณะกรรมการนโยบาย จะเสนอแนะให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อให้มีการทดลองการสร้างนวัตกรรมในการศึกษาในขอบเขต พื้นที่ หรือสถานศึกษาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้มีการดำเนินการจัดการศึกษา หรือดำเนินการตามนวัตกรรมในการศึกษาในขอบเขต พื้นที่ และสถานศึกษาตามที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว โดยไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา ๑๐๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และต่อเนื่องของคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ตามมาตรา ๑๐๖ (๑๐) อย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการทำหน้าที่ศึกษาและวิจัย เพื่อเสนอแนะงานด้านวิชาการเกี่ยวกับ ระบบการศึกษา ระบบการเงินและเศรษฐศาสตร์เพื่อการศึกษา การดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก การผลิต และพัฒนาครู สถานศึกษา ตลอดจนระบบหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ และหน้าที่อื่น ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๒) คณะกรรมการทำหน้าที่ยกร่างแผนการศึกษาแห่งชาติและเสนอแนะการปรับปรุง แผนการศึกษาแห่งชาติตามที่จำเป็นเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย และหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการ นโยบายกำหนด

(๓) คณะกรรมการทำหน้าที่ติดตามดูแลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และแผนการศึกษาแห่งชาติ และหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๔) คณะกรรมการทำหน้าที่ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสนับสนุน ติดตาม และขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา รวมตลอดทั้งศึกษาแนวทางการสร้างนวัตกรรมในการศึกษา ตามมาตรา ๑๐๖ (๘) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย และหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการนโยบายจะแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทน คณะกรรมการนโยบายในการให้ความเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๑๐๖ (๒) ก็ได้ และเมื่อคณะกรรมการดังกล่าวให้ความเห็นชอบและแจ้งให้ คณะกรรมการนโยบายทราบแล้ว ให้ถือว่าคณะกรรมการนโยบายได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เว้นแต่คณะกรรมการนโยบายจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ให้ประธานกรรมการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาจากกรรมการของ คณะกรรมการนโยบาย

มาตรา ๑๐๘ ให้นำความในมาตรา ๑๐๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการ และคณะกรรมการตามมาตรา ๑๐๖ (๑๐) ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๙ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนราชการ ในสำนักนายกรัฐมนตรี มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายบรรลุภารกิจ และหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งอำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบาย และให้มีหน้าที่ และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รวบรวม และจัดทำข้อมูล เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการ และคณะกรรมการ ที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง

(๒) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเก็บไว้ เพื่อนำไปวิเคราะห์วิจัยหรือใช้ประโยชน์ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยจะใช้วิธีการเชื่อมโยงกับระบบของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

(๓) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์และอุปสรรคของการศึกษา ของประเทศ รายงานดังกล่าวเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายแล้ว ให้เสนอต่อ คณะรัฐมนตรีและเปิดเผยให้ประชาชนทราบ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการ นโยบายมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานจะจัดให้มีผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญ ในการวิจัยมาทำหน้าที่เต็มเวลา หรือจะจัดให้มีคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการ เรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะตามความจำเป็นเป็นครั้งคราว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าตอบแทนที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดก็ได้

ให้สำนักงานมีเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเป็นหัวหน้า ส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน รับผิดชอบขึ้นตรง ต่อนายกรัฐมนตรีและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน

หมวด ๑๑

สถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้และการประเมินผล

มาตรา ๑๑๐ ให้มีสถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้ และการประเมินผล เป็นหน่วยงานของรัฐในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาในทุกช่วงวัย และเชื่อมโยง กันทุกระดับ ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานประกอบการ

(๒) พัฒนาและจัดทำต้นแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุ ความมุ่งหมายตามมาตรา ๖ ตลอดจนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำต้นแบบดังกล่าว และต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและความจำเป็นของประเทศตามระยะเวลา ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี

(๓) จัดทำระบบ วิธีการทดสอบ และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งต้องสอดคล้องกับต้นแบบตาม (๒) ในการดำเนินการดังกล่าวอาจร่วมมือ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำก็ได้

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษา และบริการสอบวัดความรู้ ความสามารถ เพื่อนำผลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเทียบระดับ และการเทียบโอนผลการเรียน ที่มาจาก การศึกษาในระบบเดียวกันหรือการศึกษาต่างระบบ รวมทั้งสร้างและจัดทำระบบคลังข้อมูลหน่วยกิต

(๕) จัดให้มีแนวทางหรือวิธีการการฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

(๖) จัดให้มีแนวทางหรือวิธีการการฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการพัฒนา บุคลากรด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ และการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง

(๗) ศึกษา วิจัย และสร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

(๘) ติดตามการใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุ ความมุ่งหมายตามมาตรา ๖

(๙) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนสนับสนุนให้บริการผลการทดสอบแก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทั้งในประเทศ และนอกประเทศ

(๑๐) เป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งในประเทศและนอกประเทศ

(๑๑) จัดทำคำแนะนำหรือคู่มือ วิธีดำเนินการจัดการการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามมาตรา ๒๙ และเผยแพร่ต่อประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย กระทรวงศึกษาธิการ หรือคณะกรรมการนโยบาย กำหนด

มาตรา ๑๑๑ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการจำนวนไม่เกินเก้าคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาหรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตร การวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา ให้สถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้ และการประเมินผลทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการ ของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

มาตรา ๑๑๒ ให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๓) จัดให้มีกลไกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้ประกอบการ ผู้มีทักษะเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร จัดทำต้นแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

(๔) ติดตามประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการพัฒนา หลักสูตรมอบหมาย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

มาตรา ๑๑๓ ให้กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้ และการประเมินผล ติดตามการใช้หลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาว่าสามารถ ดำเนินการได้ตามความมุ่งหมายของมาตรา ๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าสถานศึกษาใช้หลักสูตร หรือจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่บรรลุตามมาตรา ๖ ดังกล่าว ให้กระทรวงศึกษาธิการหรือสถาบันพัฒนา หลักสูตร การเรียนรู้และการประเมินผลแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลา ที่กำหนด

ในกรณีที่สถานศึกษาไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้กระทรวงศึกษาธิการหรือสถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้และการประเมินผล แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๔ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๐๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยกรรมการ ตามมาตรา ๑๐๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และมาตรา ๑๐๑ วรรคสอง

มาตรา ๑๑๕ ให้โอนบรรดาหน้าที่และอำนาจ กิจการ ทรัพย์สิน งบประมาณ สิทธิ หนี้ และภาระผูกพันของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๑๖ บรรดาคดีของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ฟ้องหรือถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาลไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้ฟ้องหรือถูกฟ้องในคดีดังกล่าว และให้ถือว่าผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดี แทนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในคดีนั้น ๆ เป็นผู้รับมอบอำนาจจาก สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๗ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างและอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งโอนมาตามวรรคหนึ่งผู้ใด มีความประสงค์ที่จะโอนไปปฏิบัติงานที่ส่วนราชการอื่น ให้แจ้งความประสงค์ต่อผู้บังคับบัญชาภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้บังคับบัญชายินยอมให้ผู้นั้นโอนไปปฏิบัติงาน ที่ส่วนราชการอื่นได้

ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งโอนมาตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ประสงค์จะปฏิบัติงานที่สำนักงาน คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี และไม่ประสงค์ที่จะโอนไปปฏิบัติงาน ที่ส่วนราชการอื่นตามวรรคสอง ให้แจ้งความประสงค์ดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบ ตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ

ในกรณีที่ลูกจ้างซึ่งโอนมาตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ประสงค์จะปฏิบัติงานที่สำนักงาน คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี และไม่ประสงค์ที่จะโอนไปปฏิบัติงาน ที่ส่วนราชการอื่นตามวรรคสอง ให้แจ้งความประสงค์ดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดและให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

มาตรา ๑๑๘ ให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังคงมีอยู่และดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๑๙ ให้แผนการศึกษาแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติเห็นว่าแผนการศึกษาแห่งชาติตามวรรคหนึ่งส่วนใดขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการปรับปรุงโดยพลันและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ให้ดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๐ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่อ้างถึงสภาการศึกษาหรือคณะกรรมการสภาการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึงคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และที่อ้างถึงสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา ข้าราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้ถือว่าอ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ข้าราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ตามลำดับ

มาตรา ๑๒๑ ให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายดำเนินการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากกรณีมีเหตุจำเป็นไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติขยายระยะเวลาอีกได้ไม่เกินหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งเป็นอันยกเลิก

ให้กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีการออกกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๓ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๒ ในวาระเริ่มแรกเป็นเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและคณะกรรมการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำหน้าที่เป็นสถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้และการประเมินผล หรือคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรแล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นของสถาบันพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้และการประเมินผล หรือคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร แล้วแต่กรณี ด้วย

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขอยืมตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาปฏิบัติงานให้แก่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ และในระหว่างการปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวมีสิทธิได้รับประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ตามที่คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๒๓ ให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ โดยจะต้องดำเนินการให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการและหน่วยงานภายในทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เป็นไปอย่างมีเอกภาพและสามารถบูรณาการระหว่างส่วนราชการและหน่วยงานภายในกระทรวงและหน่วยงานอื่นเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุความมุ่งหมายตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๔ ให้ครูซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและปฏิบัติหน้าที่ครูได้ต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้สามารถต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ต่อไป

ครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่และยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายดังกล่าว

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๕ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี และมีสิทธิได้รับเงินเดือนเงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามอัตราเดียวกับที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาดังกล่าวได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๖ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศึกษานิเทศก์ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๗ ภายใต้อำนาจมาตรา ๑๒๑ และมาตรา ๑๒๓ ให้บุคลากรทางการศึกษา นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ตามมาตรา ๑๒๑ และมีการจัดระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตามมาตรา ๑๒๓ เป็นอย่างอื่น
โดยให้มีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ และประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับที่ได้รับ
อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒๘ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดตามมาตรา ๔๗
แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการการศึกษา
จังหวัดไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี